

PRAVILNIK

O ODREĐIVANJU POSLOVA KOJI SE SMATRAJU STARIM I UMETNIČKIM ZANATIMA, ODNOSNO POSLOVIMA DOMAĆE RADINOSTI, NAČINU SERTIFIKOVANJA ISTIH I VOĐENJU POSEBNE EVIDENCIJE IZDATIH SERTIFIKATA

("Sl. glasnik RS", br. 56/2012)

I UVODNA ODREDBA

Član 1

Ovim pravilnikom bliže se određuju poslovi koji se smatraju starim i umetničkim zanatima, odnosno poslovima domaće radinosti, način sertifikovanja istih i vođenje posebne evidencije izdatih sertifikata.

II STARI ZANATI

Član 2

Starim zanatima u smislu ovog pravilnika smatraju se poslovi izrade i dorade predmeta na način, pod uslovima i od materijala kojima se čuva i održava izraz tradicionalnog narodnog stvaralaštva.

Starim zanatima iz stava 1. ovog člana, smatraju se:

- 1) lončarski (grnčarski), crepuljarski;
- 2) kazandžijski (kotlarski);
- 3) kolarski;
- 4) bačvarski, pinterski i kačarski;
- 5) tkački (tkanje na ručnom razboju ćilima, tepiha, krpara, platna, svile i dr.);
- 6) terzijsko-abadžijski;
- 7) izrada narodnih nošnji;
- 8) jorgandžijski;
- 9) oštrački (brusački);
- 10) kovačko-potkivački;

- 11) izrada zvona svih vrsta (zvonolivački) i praporaka;
- 12) opančarski;
- 13) kožarski (tabački);
- 14) kožuharski (ćurčijski);
- 15) krznarski;
- 16) saračko-sedlarski (ručni duborez u koži, presovanje u koži i sl.);
- 17) drvodeljski;
- 18) klomparski i izrada nanula;
- 19) ručna izrada unikatne obuće iz obućarskog zanata;
- 20) sajdzijjski (popravka, održavanje i ručna izrada delova za satove i časovnike);
- 21) asurdžijjski;
- 22) papudžijjski;
- 23) mutavdžijjski;
- 24) vunovlačarski (drndarski);
- 25) užarski;
- 26) kamenorezački (klesarski) i ručna obrada i izrada predmeta od prirodnog i veštačkog kamena;
- 27) korparsko-pletarski i izrada predmeta od like, rogoza, komušine, rafije, slame, trske, site i sl.;
- 28) voskarsko-liciderski;
- 29) gajtandžijjski;
- 30) stakloduvački;
- 31) bojadžijjski;
- 32) sapundžijjski;
- 33) vlasuljarski;
- 34) sitarski i rešetarski.

Starim zanatima smatraju se i:

- 1) pečenje kreča, ćumura i pravljenje katrana;
- 2) izrada fenjera (ferala);
- 3) izrada grebena za grebanje vune i kučine;
- 4) izrada grebena i brda za tkanje;
- 5) popravka, kalisanje, emajliranje i cinkovanje posuda;
- 6) izrada kaljeva za peći i vatrostalne opeke;
- 7) izrada i restauracija narodnih muzičkih instrumenata na tradicionalan način (gusle, frule, dvojnice, gajde, okarine, violine i sl.);
- 8) valjanje (stupanje) sukna i pustovanje vune;
- 9) proizvodnja svile na tradicionalan način;
- 10) izrada četki, metli i drugih sličnih proizvoda (od dlake, sirka, pruća, žilica i sl.);
- 11) kopanje bunara;
- 12) izrada mlinskih kamenova i bruseva;
- 13) prepariranje i punjenje ptica i životinja;
- 14) prečišćavanje perja;
- 15) ručno ispiranje zlata na tradicionalan način;
- 16) ručno pletenje ribarskih mreža;
- 17) odžačarski;
- 18) prevoz fijakerom (fijakerista);
- 19) ručna izrada čamaca od drveta, na tradicionalan način;
- 20) kaldrmdžijski.

Član 3

Starim zanatima u smislu ovog pravilnika smatraju se i zanati kojima se priprema i proizvodi hrana, na tradicionalan način.

Starim zanatima iz stava 1. ovog člana, smatraju se:

- 1) bombondžijski;
- 2) sodadžijski;

- 3) bozadžijski;
- 4) mlevenje žitarica preko vodenica - potočara;
- 5) priprema biljnih proizvoda na tradicionalan način;
- 6) priprema hleba pod sačem i u crepulji;
- 7) medičarski;
- 8) crevarski;
- 9) priprema pojedinih proizvoda od mesa na tradicionalan način;
- 10) priprema pojedinih proizvoda od mleka na tradicionalan način.

Član 4

Starim zanatima u smislu ovog pravilnika smatraju se i građevinski zanati čiji su proizvodi u celini (ili većim delom) građevinski objekti. Ovim zanatima održavaju se i/ili obnavljaju spomenici tradicionalne kulture koji su pod posebnom zaštitom države.

Starim zanatima iz stava 1. ovog člana, smatraju se:

- 1) gradnja i/ili rekonstrukcija u tehnicu suhozida;
- 2) gradnja i/ili rekonstrukcija u tehnicu naboja, nabijača;
- 3) gradnja i/ili rekonstrukcija tehnikom bondruka;
- 4) izrada šindre (za pokrivanje kuća, privrednih zgrada i crkava brvnara);
- 5) proizvodnja ćerpiča i zidanje ćerpičem.

III UMETNIČKI ZANATI

Član 5

Umetničkim zanatima u smislu ovog pravilnika smatraju se poslovi oblikovanja plemenitih materijala, kamena, metala, drveta, tekstila, stakla i drugih materijala, pri čijoj izradi dolazi do izražaja lični ukus i veština proizvođača po njegovoj zamisli ili nacrtu, odnosno po zamisli ili nacrtu drugog lica.

Umetničkim zanatima iz stava 1. ovog člana, smatraju se:

- 1) izrada tapiserija i drugih umetničkih tkanja;
- 2) umetnička obrada drveta, kamena, stakla, gline, gipsa i sličnih materijala;
- 3) umetnička obrada plemenitih metala (kujundžijsko-filigiranski; zlatarsko-juvelirski i sl.);
- 4) obrada dragog i poludragog kamena (lomljenje, sečenje, brušenje, poliranje i dr);

- 5) ručna izrada umetničkih gravura i pečata;
- 6) kaligrafsko ispisivanje slova (kaligrafija);
- 7) satleri (farbanje i ukrašavanje fijakera i kočija ručnim pisanjem, crtanjem grbova i sl.);
- 8) umetnička izrada predmeta od kovanog gvožđa, bakra i drugih metala;
- 9) slikanje na tekstu i tekstilnim vlaknima;
- 10) umetnički vez;
- 11) umetničko štopovanje;
- 12) izrada u drvetu umetničkih predmeta, intarzija i duboreza;
- 13) izrada i restauracija stilskog nameštaj i drugih sličnih stilskih proizvoda od drveta;
- 14) restauracija starih i raritetnih knjiga, slika i sl.;
- 15) umetnički knjigovezački zanat (umetnička obrada poveza knjiga, albuma i sl.);
- 16) izrada i restauracija umetničkih fotografija;
- 17) konzervacija, restauracija i rekonstrukcija pokretnih i nepokretnih kulturnih dobara;
- 18) preparacija i konzerviranje papira, tekstila, kože, drveta, keramike, stakla, kamena, metala, zidnih i štafelajnih slika;
- 19) slikanje na staklu, keramici, drvetu, kamenu, jajima, tikvama i sličnim predmetima i materijalima;
- 20) izrada sobnih i drugih svetiljki i senila;
- 21) ručna izrada ukrasnih i umetnički oblikovanih predmeta od papira i kartona;
- 22) umetnička izrada, odnosno dorada sakralnih i drugih ukrasnih i upotrebnih predmeta i ikonopisa, pozlaćivanjem - ručnim oblikovanjem i nanošenjem zlatnih listića (pozlatarstvo);
- 23) umetnička izrada nakita od metala (osim plemenitih), klirita, stakla, štrasa i sličnog materijala;
- 24) umetnička izrada vitraža;
- 25) modisterijski zanat (ručna izrada šešira i drugih vrsta kapa sa pratećim detaljima i ručna izrada rukavica);
- 26) krojenje i šivenje scenskih kostima;
- 27) ručna izrada lutki od različitih materijala za lutkarska pozorišta i sl. (lutkarski zanat);

28) ručna izrada umetnički oblikovanih maketa (brod, krst i sl.) u staklenim flašama i sličnim ambalažama i drugih umetnički oblikovanih suvenira;

29) oružarski zanat za izradu kopija nefunkcionalnog oružja prema postojećim muzejskim uzorcima vatrenog i hladnog oružja, kao i prateće opreme za to "oružje".

IV DOMAĆA RADINOST

Član 6

Domaćom radinošću u smislu ovog pravilnika smatraju se poslovi izrade i dorade predmeta kod kojih preovlađuje ručni rad i koji imaju estetsko obeležje izraženo narodnom umetnošću.

Domaćom radinošću iz stava 1. ovog člana, smatraju se:

- 1) pletenje;
- 2) kukičanje - heklanje i necovanje (izrada čipke, stolnjaka, ukrasnih detalja, odevnih predmeta i sl.);
- 3) vez raznih tekstilnih proizvoda;
- 4) premotavanje i upredanje (cvirnovanje) konca i vune;
- 5) izrada suvenira;
- 6) izrada predmeta sa narodnim vezom;
- 7) izrada proizvoda drvene domaće galanterije (vretena, preslice, oklagije, drvena korita, karlice, činije i sl.);
- 8) ručna izrada predmeta od sitnih otpadaka od kože i tekstila (pačvork), klirita i sličnih materijala.

V NAČIN SERTIFIKOVANJA

Član 7

Proizvodi iz čl. 2-6. ovog pravilnika, pored deklaracija i oznaka propisanih posebnim propisima za tu vrstu proizvoda, mogu biti posebno označeni nazivom: "proizvod starog zanata", "proizvod umetničkog zanata" ili "proizvod domaće radinosti", kao i stilizovanom oznakom otvorene šake.

Posebno označavanje iz stava 1. ovog člana vrši se na osnovu prethodno pribavljenog sertifikata ministarstva nadležnog za poslove privrede (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Posebno označavanje i izgled stilizovane oznake otvorene šake iz stava 1. ovog člana određuje nosilac sertifikata, po svojoj zamisli, a u skladu sa vrstom sertifikovanog proizvoda.

Ako su predmeti iz člana 2. ovog pravilnika istovremeno i predmeti opšte upotrebe namenjeni za javnu potrošnju, ti predmeti, pre stavljanja u promet, moraju biti snabdeveni i ispravom

proizvođača da, na osnovu laboratorijskih ispitivanja, odgovaraju propisima o zdravstvenoj ispravnosti.

Ako je hrana iz člana 3. ovog pravilnika namenjena za javnu potrošnju, pre stavljanja u promet, ta hrana mora biti snabdevena i ispravom proizvođača da, na osnovu laboratorijskih ispitivanja, odgovara propisima o bezbednosti hrane.

Proizvođač može proizvode iz stava 1. ovog člana, označiti i svojim znakom - znakom proizvođača, čiju sadržinu, oblik i dimenzije sam određuje, u skladu sa propisima.

Član 8

Sertifikovanje iz člana 7. stav 2. ovog pravilnika, vrši se po zahtevu preduzetnika, odnosno drugog subjekta, koji uz zahtev prilaže dokaz da je registrovan kod nadležnog organa, kao i dokaz o uplati propisane administrativne takse.

Uslov za sertifikovanje jeste da je preduzetnik, odnosno drugi subjekt aktivan, kao i da sertifikovanje traži za delatnost iz čl. 2-6. ovog pravilnika, koja je registrovana kao pretežna u sedištu subjekta ili u prostoru van sedišta, odnosno u prostoru registrovanog ogranka.

Član 9

Kada se na osnovu dostavljene dokumentacije (kancelarijska provera), utvrdi da su ispunjeni uslovi iz člana 8. stav 2. ovog pravilnika, pristupa se neposrednom uvidu na licu mesta kod podnosioca zahteva (terenska provera), radi proveravanja ispunjenosti uslova iz člana 8. stav 2. ovog pravilnika za izdavanje traženog sertifikata.

Član 10

Ministarstvo izdaje i svečanu formu sertifikata.

Izgled i sadržaj svečane forme sertifikata iz stava 1. ovog člana dati su na obrascu koji je odštampan uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni deo.

Član 11

Izdati sertifikat važi deset godina od dana izdavanja.

Član 12

Važnost sertifikata prestaje i pre isteka roka na koji je izdat, ukoliko dođe do prestanka obavljanja delatnosti preduzetnika, odnosno drugog subjekta, ili ukoliko dođe do promena u obavljanju delatnosti iz čl. 2-6. ovog pravilnika, koje su od značaja za sticanje sertifikata, kao i u drugim slučajevima propisanim zakonom i ovim pravilnikom.

Kada preduzetnik i drugi subjekt nisu u aktivnom statusu (privremeni prestanak obavljanja delatnosti i sl.), nemaju prava da ostvaruju pogodnosti po osnovu izdatog sertifikata.

Vreme trajanja neaktivnog statusa preduzetnika i drugog subjekta uračunava se u vreme važenja izdatog sertifikata iz člana 11. ovog pravilnika.

Član 13

Po proteku roka važenja izdatog sertifikata iz člana 11. ovog pravilnika, preduzetnik, odnosno drugi subjekt može Ministarstvu da podnese zahtev za produženje važenja sertifikata.

Ukoliko nije bilo promena od značaja za sticanje sertifikata kome je isteklo vreme za koje je izdat, Ministarstvo, po podnetom zahtevu preduzetnika, odnosno drugog subjekta, može i bez posebnog postupka terenske provere izdati sertifikat o produženju vremena važenja sertifikata za vreme od narednih deset godina.

U slučaju iz st. 1. i 2. ovog člana, preduzetnik, odnosno drugi subjekt ne plaća administrativnu taksu za produženje važenja sertifikata.

Ukoliko je došlo do promena koje mogu biti od značaja za sticanje sertifikata, Ministarstvo po podnetom zahtevu vrši sertifikovanje na način propisan u čl. 8. i 9. ovog pravilnika za izdavanje sertifikata.

VI EVIDENCIJA IZDATIH SERTIFIKATA

Član 14

O izdatim sertifikatima vodi se evidencija na internet strani Ministarstva, kao jedinstvena, centralna, javna baza podataka, koja se redovno ažurira i koja je dostupna zainteresovanim subjektima (u daljem tekstu: Evidencija).

Podaci iz Evidencije evidentiraju se i u odgovarajućem registru Agencije za privredne registre i objavljuju se na internet strani Agencije, u skladu sa zakonom.

Evidencija sadrži podatke o: vrsti proizvoda koji se smatraju proizvodima starog i umetničkog zanata, odnosno proizvodima domaće radinosti; preduzetniku, odnosno drugom subjektu nosiocu sertifikata (naziv, lično ime i prezime preduzetnika, sedište sa adresom subjekta, PIB i matični broj subjekta, kao i druge podatke: broj telefona, e-mail i sl.); broju izdatog sertifikata u svečanoj formi; službenom broju iz evidencije Ministarstva, sa datumom izdavanja sertifikata.

VII ZAVRŠNE ODREDBE

Član 15

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o određivanju poslova koji se smatraju umetničkim i starim zanatima, odnosno poslovima domaće radinosti ("Službeni glasnik RS", br. 21/05 i 1/10).

Član 16

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

REPUBLIKA SRBIJA
MINISTARSTVO EKONOMIJE I REGIONALNOG RAZVOJA

Na osnovu člana 10. Pravilnika o određivanju poslova koji se smatraju starim i umetničkim zanatima, odnosno poslovima domaće radinosti, načinu sertifikovanja istih i vođenju posebne evidencije izdatih sertifikata ("Službeni glasnik Republike Srbije", broj) izdaje se

SERTIFIKAT

DA SE PROIZVODI	
PRIVREDNOG SUBJEKTA	

SMATRAJU

(proizvodima starog zanata, proizvodima umetničkog zanata, proizvodima domaće radinosti)
I MOGU SE OBELEŽAVATI STILIZOVANOM OZNAKOM OTVORENE ŠAKE

Sertifikat broj: _____		
Izdat na osnovu evidencije Ministarstva ekonomije i regionalnog razvoja	MP	MINISTAR
Broj: _____ od _____		